

[Landbrugsministeren.]

viser, at renteydelsen praktisk talt er lige stor, enten man har det ene eller det andet.

Det ærede medlem hr. Wittrup beskæftigede sig med landarbejderboligerne og gav udtryk for ønsket om, at de 2 000 kr., som der er adgang til at forhøje byggelånene med i særlige tilfælde, betingelsesløst skulle falde, såfremt man indlagde centralvarme. Jeg vil gerne heroverfor gøre opmærksom på, at jeg knap nok har den tyrkertro på betydningen af og fordelene ved centralvarme som det ærede medlem, så jeg vil have store betænkeligheder ved at knytte denne sag sammen med bestemmelsen om forhøjelsen på de 2 000 kr. Sagen er nemlig den, at det problem, som jeg forstod det ærede medlem hr. Wittrup ville løse ved gennem loven at give lettere adgang til at få centralvarme og bad, nuomstunder godt kan løses, selvom man ikke har centralvarme.

Hvad angår det spørgsmål, som det ærede medlem hr. Korsgaard pegede på, at vi ikke havde givet adgang til de samme forhøjelsesmuligheder for byggelånene, når det var landmændene selv, der byggede, vil jeg sige, at det jo altid har været praksis, at man har strakt sig knap så vidt, når talen var om at bygge for landmandens egen regning. Man kan så strides om, hvorvidt det er rimeligt eller ikke, men det er altså en gammel praksis, man har opretholdt.

Til det ærede medlem hr. Oluf Johansen vil jeg sige, at jeg ikke har noget imod at gentage det, som jeg gav tilsagn om i fjor med hensyn til fremskaffelsen af de fornødne midler. Jeg har ikke noget imod at sige, at jeg, hvis de i lovforslaget stipulerede beløb ikke slår til, selvfølgelig vil søge udvej for at skaffe de fornødne midler til udstyknings fremme under de givne vilkår.

Det ærede medlem beskæftigede sig også med problemet forkøbsret og udtalte — hvad jeg i og for sig er enig med ham i, og det er også de retningslinier, hvorefter vi har administreret denne bestemmelse —, at de økonomiske forhold selvfølgelig sætter en vis grænse, som man må tage hensyn til. Hvis man ikke vil tage økonomisk praktiske hensyn, bliver det forbundet med altfor store bekostninger at realisere disse bestemmelser, men jeg forstod iøvrigt, at det ærede medlem var enig med mig i de betragtninger, jeg her har gjort gældende.

Til det ærede medlem hr. M. Sig Steffen-

sen vil jeg sige, at der ikke i § 4 i lovforslaget om statshusmandsbrug foreligger nogen trykfejl med hensyn til jordkøbslånet på 16 000 kr. Denne bestemmelse fandtes også i fjor. Den giver udtryk for, at det mindste jordkøbslån, der almindeligvis gives, er 16 000 kr., hvorimod de 20 000 kr. repræsenterer toppen. I fjor var det tilsvarende højeste beløb kun 18 000 kr. Det er altså, om jeg så må sige, låget, man løfter lidt.

Endelig har man diskuteret spørgsmålet udvalg eller ikke udvalg. Den sag skal jeg selvfølgelig ikke afgøre eller blande mig i. Jeg kan kun sige så meget, at jeg er i stand til at svare på praktisk talt alle de spørgsmål, som man har stillet her ved førstebehandlingen. Der var eet spørgsmål, der havde relation til den procentuelle stigning i byggeomkostningerne, og der var eet, der drejede sig om antallet af nye brug, der er oprettet i år. Der var spørgsmålet om de indeklemte husmandsbrug, og i hvor stort omfang der er rejst krav på dette område, og endelig var der spørgsmålet om, hvor store jordarealer vi lå inde med.

Hvad det rent statistiske angår, har statistisk departement oplyst, at byggeomkostningerne ved opførelse af husmandsbygninger i det sidste år, fra september 1951 til september 1952, er steget med 1,3 pct.; i det foregående år var de tilsvarende omkostningsstigninger beregnet til 15,8 pct. Men som det også er sagt før, blev denne stigning, blandt andet under hensyn til usikkerheden om bevægelserne i byggepriserne, ikke helt fulgt op ved fastsættelsen af maksimumbyggelånene i udlånsloven i fjor, idet der kun blev foretaget en forhøjelse fra 43 000 kr. til 48 000 kr., altså en forhøjelse med ca. 11,6 pct.

Da den seneste opgørelse over byggeomkostningerne ikke har vist nogen nedgang, synes jeg, det er rimeligt, at også det foregående års omkostningsstigning bliver taget i betragtning ved maksimumslånenes fastsættelse i år i det omfang, denne stigning ikke fandt udtryk i udlånsloven i fjor. Stigningen i byggeomkostningerne har i de sidste 2 år, taget under eet, været ca. 17,3 pct., og lægger man maksimumslånet for finansåret 1951—52, som var på 43 000 kr., til grund, vil en tilsvarende forhøjelse af dette tal give ca. 50 400 kr. Foretages en tilsvarende beregning for de sidste 3 år, hvor omkostningerne er steget ialt 27,3 pct., vil maksi-